

Antwoorden bij Geschiedenis indelen

Opdracht 1

- De prehistorie kan worden ingedeeld naar maatschappijtype: de samenleving van jagers-verzamelaars en de agrarische samenleving. Een andere indeling is die in Steentijd, Bronstijd en IJzertijd.
- Bij de indeling naar maatschappijtype gaat het om de manier waarop mensen aan voedsel kwamen, de indeling heeft een economische basis. Bij de indeling in Steen-, Brons- en IJzertijd gaat het om de grondstof waarvan de belangrijkste gebruiksvoorwerpen werden gemaakt.
- De Vroegmoderne tijd bestaat uit drie tijdvakken: Tijd van ontdekkers en hervormers, Tijd van regenten en vorsten, en Tijd van pruiken en revoluties. Een andere indeling is die in Renaissance, Gouden Eeuw en Verlichting.

Opdracht 2

- De prehistorie begint als ergens mensen leven. In Afrika leefden er eerder mensen dan in Europa.
- De prehistorie eindigt als er ergens geschreven bronnen zijn. In Egypte werd eerder een schrift ontwikkeld dan in Nederland. In Egypte waren er eerder geschreven bronnen dan in Nederland.

Opdracht 3

- Oudheid – Vroege Middeleeuwen – Late Middeleeuwen – Vroegmoderne tijd – Moderne tijd
- In de Vroegmoderne tijd.
- Met de Tijd van pruiken en revoluties.

Opdracht 4a

Bron	Jaartal	Periode	Tijdvak	Maatschappijtype
1	1793	Vroegmoderne tijd	Tijd van pruiken en revoluties	agrarisch-urbaan
2	1285 v. Chr.	Oudheid	Tijd van Grieken en Romeinen	agrarisch-urbaan
3	1910	Moderne tijd	Tijd van wereldoorlogen	industrieel
4	1839	Moderne tijd	Tijd van burgers en stoommachines	industrieel
5	1492	Vroegmoderne tijd	Tijd van ontdekkers en hervormers	agrarisch-urbaan

- Columbus ontdekte Amerika in 1492. Dat jaartal valt in de Tijd van steden en staten. De gebeurtenis past echter beter bij de Tijd van ontdekkers en hervormers, omdat de ontdekkingsreizen al eerder begonnen, in de vijftiende eeuw. De tijdvakken zijn afgebakend met ronde getallen (eeuwen), maar een ontwikkeling kan al eerder beginnen of juist langer duren.

Opdracht 5

Bron	a Verandering	b Begin van periode / tijdvak
1	Franse Revolutie	begin van Moderne tijd / Tijd van burgers en stoommachines
2	gebruik schrift	begin van historie
3	strijd voor politieke en sociale rechten	begin van Moderne tijd / Tijd van burgers en stoommachines
5	ontdekking van Amerika	begin van Vroegmoderne tijd / Tijd van ontdekkers en hervormers

Opdracht 6

- De joodse, de christelijke en de islamitische jaartelling.
- joodse jaartelling: 3761 v. Chr. = schepping van aarde en mens
juliaanse jaartelling: 753 v. Chr. = stichting van Rome
christelijke jaartelling: 1 = geboorte van Christus
islamitische jaartelling: 622 n. Chr. = vlucht van Mohammed naar Medina
- 2013 is het jaar 1434 volgens de islamitische jaartelling.

Opdracht 7

- a Gebeurtenis:
- 1 Columbus gaat aan wal in de Nieuwe Wereld.
  - 2 12 oktober 1492
  - 3 Amerika wordt ontdekt, veroverd en gekoloniseerd.
- b Verschijnsel:
- 1 Mensen reizen om onbekende gebieden te vinden.
  - 2 Reizen te voet, per paard, per schip
  - 3 Nieuwe gebieden wordt ontdekt, veroverd en gekoloniseerd.
- c Ontwikkeling:
- 1 Mensen gaan op ontdekkingsreis.
  - 2 Verandering: De ontdekkers gingen eerst te voet, dan te paard, vervolgens per schip. De gebieden die ze zoeken, liggen steeds verder weg van hun woonplaats.
Continuïteit: De mens blijft nieuwsgierig, gaat op reis, blijft zoeken. Zijn wereld wordt groter.
  - 3 De mens ontdekt nieuwe gebieden om er te wonen, handel mee te drijven of grondstoffen vandaan te halen.

Opdracht 8

- a Nee, hij was er zelf niet bij.
- b De Bry heeft zijn gravure gebaseerd op andere bronnen over de gebeurtenis. Misschien op tekeningen of dagboeken van bemanningsleden die er wel persoonlijk bij waren.

Opdracht 9

- I De las Casas was een katholieke bisschop. Dit is tijdgebonden.
- II De Bry heeft zelf geen indianen gezien en kende hun uiterlijk alleen uit beschrijvingen van Europeanen. Dit is plaatsgebonden.
- III De indianen kenden de christelijke jaartelling niet, omdat ze nooit met Europeanen in aanraking waren gekomen. Dit is tijd- en plaatsgebonden.

Opdracht 10

Kijkwijzer	
A Geef eerst een beschrijving van de afbeelding.	
1 Wat is er te zien?	Een vrouw met een vlag. Opkomende zon. Veel mannen (arbeiders) volgen haar en juichen haar toe.
2 Is er sprake van overdrijving of vertekening?	Ja, de vrouw staat heel heldhaftig met de vlag te zwaaien.
B Bekijk nu de context van de afbeelding.	
1 Heeft de afbeelding een titel?	Nee, maar op de vlag staat 'Op voor algemeen kiesrecht'.
2 Wanneer is de afbeelding gemaakt?	1910
3 Wie is de maker?	Albert Hahn
4 Wie is de opdrachtgever?	Zondagsblad <i>De Notenkraaker</i> , een links-socialistische krant
5 Was de afbeelding zichtbaar voor publiek?	Ja, de krant was bedoeld voor de arbeiders.
6 Is er gebruikgemaakt van symboliek?	Ja, de vrouw met de vlag moedigt de arbeiders aan haar te volgen in de strijd voor algemeen kiesrecht.
C Geef aan de hand van je antwoorden op de voorgaande vragen een interpretatie van de afbeelding.	
1 Met welk doel is de afbeelding gemaakt?	De bedoeling was om arbeiders op te roepen te strijden voor algemeen kiesrecht. De mensen moesten bewust worden gemaakt van het nut van algemeen kiesrecht.
2 Wat zegt de afbeelding over de tijd waarin deze is gemaakt?	Er was in die tijd nog geen algemeen kiesrecht. De makers (en de lezers) van <i>De Notenkraaker</i> streefden algemeen kiesrecht na.

Opdracht 11

Om aan te geven dat er voor moslims een geheel nieuwe tijd was aangebroken.